

Delemne navn: Fordøyelse, metabolisme og ernæring 2

Inngår i emne: MED- 2510

Oppdatert: <november 2018 > <Jon Florholmen og delemnekomiteen>

Godkjent av Programstyret for medisin: <dato>

Omfang

8 uker

Faglig innhold

(Beskrivelse av det faglige innholdet, hvilke kliniske problemstillinger som inngår)

Klinisk(e) problemstilling(er)

Anorektal smerte/ hermorider

58 Sår i munnen

59 Blod i avføring

60 Blodig oppkast

61 Buksmerter

62 Utspilt buk

63 Diare, blodig og ublodig

64 Gul pasient

65 Halsbrann/ sure oppstøt

67 Oppfylling i buken

68 Endrede avføringsvaner

70 Vekttap

Kliniske problemstillinger uten nummer:

Akutt abdomen, ascites, patologiske leverprøver, sykkelig overvekt, underernæring, brokk i bukveggen, dysfagi, kvalme, oppblåsthet, matvareoverfølsomhet, obstipasjon, underernært pasient.

Læringsutbytte

Kunnskaper

K1 - anvende kunnskap om gastrointestinalesystemets fysiologi og patologi i løsning av caseoppgaver

K2 - gjøre rede for utviklingen av gastrointestinaltractus særlig med henblikk på utviklingen av endodermale og mesodermale strukturer samt ha kjennskap til de vanligste misdannelser i fordøyelsesorganene

K3 - gjøre rede for mikro- og makroanatomi og mikro- og makropatologi av organer i fordøyelseskanalene samt arterie- og venesystem, lymfesystem og nervesystem i abdomen

K4 - gjøre rede for fordøyelsessekretenes fysiologisk komponenter og funksjon, samt nervøs og hormonell regulering av produksjonen av sekretene

K5 - beskrive den nervøse, hormonelle og mekaniske reguleringen av motiliteten i gastrointestinaltrakten

K6 - gjøre rede for nervøse og hormonelle mekanismer som regulerer matinntak

K7 - gjøre rede for patofysiologien ved sentrale gastrointestinale sykdommer, og ved underernæring og fedme

K8 - beskrive hovedtrekkene i, og reguleringen av, den integrerte metabolismen av karbohydrater, fett og proteiner, etter måltider, under faste og ved enkelte sykdommer

K9 - beskrive metabolismen av bilirubin og dens enterohepatiske sirkulasjon

K10 - redegjøre for bruken av leverfunksjonsprøver, av undersøkelser ved malabsorpsjon og tarmlødning og av tumormarkører

K11 - gjøre rede for oppbygging av immunapparatet i hele fordøyelseskanalen

K12 - forklare medfødte og spesifikke immunreaksjoner knyttet til fødemidler, normale og tarmpatogene mikrobielle agens

K13 - gjøre rede for immunologiske mekanismer knyttet til sentrale fordøyelsesykdommer og overvekt

K14 - gjøre rede for de viktigste mikrobielle egenskaper og epidemiologiske trekk for agens som gir lever- og tarminfeksjoner

K15 - forklare prinsipper og metoder for laboratoriediagnostikk, samt tolking av laboratorieresultater. Skal også kunne gjøre rede for aktuelle strategier for profylakse og behandling

K16 - kjenne til sammenhengen mellom normalflora og helse/sykdom

K17 - Kjenne til immunologiske mekanismer knyttet den normale bakterielle tarmfloras sammensetning, fysiologiske rolle og konsekvenser av forstyrrelser i denne.

K18 - gjøre rede for virkningsmekanismer, effekter, bivirkninger og farmakokinetikk for legemidler som brukes ved gastrointestinale sykdommer og tilstander

K19 - identifisere bivirkninger av legemidler som uttrykkes gjennom endringer i fordøyelseskanalen

K20 - gjøre rede for epidemiologien til sentrale tilstander slik som refluks, dyspepsi, ulcus pepticum, inflammatorisk tarmsykdom, kreft i fordøyelseskanalen

K21 - gjøre rede for epidemiologien ved overvekt og fedme

K22 - identifisere symptomer hos pasienter med fordøyelses- og ernæringsykdommer som møter allmennpraktikeren.

K23 - gjøre rede for radiologiske undersøkelser ved gastrointestinale sykdommer inklusivt forberedelser til disse

K24 - gjøre rede for normale og patologiske funn ved røntgen undersøkelse av fordøyelseskanalen

Gjøre rede for kliniske symptomer og differensialdiagnostikk samt skissere behandlingsprinsipper ved de vanligste og de farligste sykdommer, herunder:

- K25 cancer øsofagi
- K26 benigne polypper og cancer i magesekken
- K27 galleblærebetennelse og gallesteinssykdom
- K28 virale hepatitter
- K29 medikamentutløste leverskader
- K30 leverskader ved tilstander som overvekt, lipidforstyrrelser og hemochromatose

- K31 primære og metastaserende lever cancer
- K32 akutt og kronisk pankreatitt
- K33 cancer pankreatis
- K34 inflammatorisk tarmsykdom (ulcerøs kolitt og Crohns sykdom)
- K35 antibiotika induisert kolitt
- K36 ischemisk kolitt
- K37 kolorectale adenomer og carcinomer
- K38 gastroenteritter
- K39 akutt appendicitt
- K40 akutt cholecystitt
- K41 akutt divertikulitt
- K42 akutt kolitt
- K43 perforert ulcus ventriculi

Beskrive kliniske symptomer diagnostikk og behandlingsprinsipper for

- K44 gastroøsofagal reflukssykdom (GERD) og ulcus øsofagi
- K45 dyspepsi og ulcus pepticum
- K46 coliaci
- K47 laktose intoleranse
- K48 fruktose malabsorpsjon
- K49 irritabel tarm syndrom (IBS)
- K50 divertikkelsykdom i kolon

Kjenne til kliniske symptomer, diagnostikk og behandlingsprinsipper for

- K51 motilitetsforstyrrelser
- K52 skleroserende cholangittautoimmun hepatitt og biliær cirrhose
- K53 nevroendokrine tumores
- K54 benigne og maligne tumores i tynntarm

Kunnskap om tekniske prosedyrer

- K55 Gjøre rede for spesifikke prosedyrer som benyttes i utredning og behandling av pasienter med fordøylsessykdommer (endoskopier, laparaskopi, andre kirurgiske prosedyrer, etc) inklusivt indikasjoner for disse
- K56 Ha sett minimum en gastroskopi og en koloskopi, samt fått demonstrert utstyr for manometri/pH måling, pustepøver, leverbiopsi og bentetthetsmåling

Ferdigheter

F1 møte pasienter med ovennevnte kliniske problemstillinger empatisk og respektfullt og med utgangspunkt i denne sentrale relasjon få frem pasientens sykehistorie

F2 - ta opp en adekvat sykehistorie hos pasienter med kreft eller mistanke om kreft i fordøylsessystemet eller andre fordøylsessykdommer og ernæringforstyrrelser (underernæring, feilernæring inkl. sykkelig overvekt) samt utføre en klinisk undersøkelse inklusivt en abdominalundersøkelse

Generell kompetanse

GK1 - møte pasienter med ovennevnte kliniske problemstillinger empatisk og respektfullt og med utgangspunkt i denne sentrale relasjon få frem pasientens sykehistorie

Læringsaktiviteter

Undervisning og arbeidsform

Forelesninger:

- Systematiske forelesninger 88 timer (+ 12 timer casegjennomgang).
Herunder et mindre antall forelesninger med to lærere, med utgangspunkt i klinisk problemstilling, f.eks. inflammatorisk tarm sykdom med gastromedisin og gastrokirurgi eller Buksmerter med allmenn medisin og gastrokirurg

- Case basert undervisning:

Studentene skal jobbe med 6 cases under kurset, som hver vil bli gjennomført med Intro tidlig i uken, etterfulgt av 2 timer gr. arbeid med underviser(e) som sirkulerer, samt 2 timer gjennomgang. $6 \times 4 = 24$ timer casebasert undervisning + introduksjon til case.

- Praktisk klinisk undervisning/student.

Gastromedisin:

Undersøkelsesmetodikk (Gruppeundervisning, 2 timer, kasustikkundervisning (case basert) 4.5 timer, demonstrasjon gastrolab 3 timer. Til sammen 9.5 timer/student.

Gastrokirurgi:

Avdelingsarbeide (Post/visittgang): 3.5 timer, Operasjonsavdelingen: 4 timer = 7.5 timer/student. Åpent tilbud til studentene om kirurgisk poliklinikk/avd. besøk med morgenmøte.

- Laboratoriekurs

Mikro kurs histologi og patologi: 6 timer/student

Makrokurs i anatomi og patologi: 6 timer/student

Mikrobiologi kurs: 1 timer/student

Basisgruppemøte 4t + 1t videoopptak med pasient

Total klinisk og laboratorieundervisning: 30 timer

Arbeidskrav

All praktisk klinisk undervisning er obligatorisk.

Praksis = Ingen